

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 125 (2687) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 június 3

PÜNKÖSD KÉT NAGY ESEMÉNYE:

1) Hitler-Mussolini találkozó a Brenneren

2) Bárdossy miniszterelnök Rómába utazott

Fontos események bevezetését jelenti a két vezér találkozója. — Kréta szigetéről teljesen kivonultak az angol csapatok. — Irakban megszűntek a harcok

Pünkösdi két napja sem diplomáciai, sem hadászati téren nem telt el esemény nélkül.

Diplomáciai téren, — magyar vonatkozásánál fogva, — számunkra első helyen áll Bárdossy miniszterelnök és külügyminiszter római útja. Ez a látogatás — bár a vele kapcsolatos hivatalos nyilatkozat hangsúlyozta, hogy az a hagyományos olasz-magyar barátság keretében történik, — rendkívül fontoságú, tekintettel az időpont rendkívüliségére.

Növeli a magyar miniszterelnök és külügyminiszter látogatásának jelentőségét az a körülmény, hogy az a két barát nagy hatalom vezérének, Hitlernek és Mussolininek találkozója és ötórási tanácskozása előzte meg. A megbeszélés az immár hagyományossá vált Führer-Duce találkozóhelyen, a Brenneren ment végbe a világ közvéleményének feszült figyelmének közepette.

Hadászati szempontból első helyen áll a kréti harcok befejezése és az ottani utolsó angol támaszpontok elfoglalása, amiről egyébként már az angol főparancsnokság is jelentést adott ki. Hogy Kréta elvesztése milyen súlyos csapás Anglia számára, azt mi sem bizonyítja jobban, mint magának Churchillnek alig két héttel ezelőtt, a kréti harcok megindulása előtt tett az a kijelentése, hogy Krétát az utolsó csepp vérdélmezni fogják, mert ott dől el a földközi-tengeri harc sorsa. Churchill nyilván nem tette volna az a meggondolatlan kijelentést, ha előre látta volna az alig két héttel később bekövetkezett eseményeket. Ma már így keznek is angol részről a dolgok jelentőségét lecsökkenteni s a kréti kudarcot nem Angliá, hanem az ottani védők, illetve azok főparancsnokai kudarcának feltüntetni.

A pünkösdi ünnepek eseményeihez tartozik még az iraki harcok megszüntetése. Rasid Ali vállalkozása, melyről azt remélte, hogy az egész arab világ szabadságharcává bővül, az angol túlerővel szemben összeomlott és a kis iraki haderő kénytelen volt beszüntetni a harcot. Az angolbarát Abdul-Ilah regens, a kis Feysal király nagybátyja, akire a Rasid Ali-féle puccs üzött ki az országból, már vissza is tért Bagdadba.

A fenti nagyfontosságú eseményekről alábbi távirataink számolnak be:

Hivatalos jelentés a találkozóóról

Rómából jelentik: A Führer és a Duce hétfői megbeszélésének külsőségeiről a következő részletek váltak ismeretessé:

Az összesen több mint öt óra hosszúságú tárgyalás megbeszéléseken, amely a két kormányfő tizedik találkozója keretében folyt le, a két külügyminiszteren kívül időnként részlett még Keitel vezértábornagy, a véderő-főparancsnokság főnöke és Cavallero tábornok, az olasz hadsereg vezérkari főnöke. A megbeszéléseket a déli órákban szűk körben elfogyasztott közös villásreggeli szakította félbe. A villásreggeli a fentemlített hat személyiség vett részt. Keitel vezértábornagynak és Cavallero tábornagynak a maguk részéről alkalmuk nyílt arra, hogy a szíves fegyverbarátság szellemében megbeszélést folytassanak a olasz-magyar együttműködésről katonai téren.

A brenneri találkozón német részről ott volt továbbá Dietrich dr. birodalmi

sajtófőnök, Bohrmann birodalmi vezető, a pártkancellária vezetője, Bismarck herceg követ, római német ügyvivő és von Rintelen altábornagy, római német katonai attasé, Olasz részről megjelent Dino Alfieri berlini olasz nagykövet, Gandin tábornok, az olasz hadsereg vezérkari főnökségétől, Marras tábornok, berlini olasz katonai attasé, valamint Geisser-Celestia, az olasz külügyminisztérium protokollfőnöke. A találkozás külső lefolyása a tengelyhatalmak földközi-tengeri és észak-afrikai sikeres és győzelmes katonai hadműveleteinek a jegyében állt és a megbeszélés központjaként a Krétaért folyó harcnak a hétfői német és olasz hadijelentésben bejelentett befejezése szerepelt.

A Brenneri jelentik: A Német Távirati Iroda hivatalosan közli: A Führer és a Duce találkozója Brenneren és Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter, valamint Ciano gróf

olasz külügyminiszter jelenlétében többórás beszélgetést folytatott a politikai helyzetéről. A beszélgetés a legszívesebben barátság szellemében folyt le és a két szövetséges ország államfői felfogásának teljes azonosságával végződött.

BÁRDOSY MINISZTERELNÖK RÓMAI ÚTJA

Budapestről jelentik: Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter az olasz kormány meghívására Rómába utazott, hogy mint a magyar külügyek felelős vezetője látogatást tegyen a nagy baráti nemzet államfőjénél. Bárdossy László miniszterelnököt római útjára elkísérte Ghyczy Jenő rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminisztérium politikai osztályának vezetője, Barthely Tibor rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter kabinetfőnöke, Ulein-Reviczky Antal rend-

kívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminisztérium sajtó- és kulturális osztályának vezetője, továbbá személyi titkára: Ujpey Elemér. Olaszország budapesti követe, Talamo márki külön repülőgépen utazott Rómába és már ott fogadja a magyar államférfit.

Bárdossy László miniszterelnök a budapesti keleti pályaudvaron ünnepélyesen búcsúztatták. A budapesti német követ, továbbá az olasz ügyvivő és az olasz követség teljes tisztikara is megjelent a búcsúztatásnál. Magyar részről Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter vezetésével a kormány tagjai, továbbá a különböző főhivatalok vezetői, a képviselőház külügyi bizottságának elnöke és a MÉP küldöttsége jelentek meg a pályaudvaron.

A miniszterelnök hosszasan elbeszélgetett az előkelőségekkel, majd a különvonat este 9 óra 40 perckor ki-gördült a Keleti-pályaudvarról.

A miniszterelnök nyilatkozata

Bárdossy László m. kir. miniszterelnök elutazása előtt a Magyar Távirati Iroda munkatársa előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Ezek hosszú sora óta fennálló hagyományt követek, amikor a baráti olasz birodalom kormányának meglátogatására Rómába indulok. Utazásom — csak úgy, mint a magyar miniszterelnökök és külügyminiszterek eddigi szokásos látogatásai a tengelyhatalmak fővárosaiban — megfelel a háromhatalmi egyezmény szellemének és annak a történelmileg megalapozott baráti jóviszonynak és szíves együttműködésnek, amely Olaszország és Magyarország között fennáll. Látogatásom időpontja már április havában ki volt tűzve, de a közbejött háborús és egyéb események miatt utazásomat akkor el kellett halasztanom. Római tartózkodásomat most két napra tervezem s látogatásomnak elsősorban udvariassági jellege van, de remélem, emellett alkalmam lesz bepillantani abba az egész Európa számára nagy jelentőségű építő munkába, amelyet Itália folytat s módomban lesz megismerni az olasz kormány felfogását az idősebb európai kérdésekről. Különösen nagy

örömmel szolgál, hogy közvetlen érintkezésbe léphetek az olasz nép nagy vezérével és Ciano gróf külügyminiszterrel. A sajtó egy része találgatásokkal szokta kísérni az ilyen találkozókat Politikánk anynyira gyümölcsöző összhangban van az olasz és német kormányok politikájával, hogy látogatásomhoz a fentiek után további magyarozatot fűzni, vagy abból következtetéseket levonni merőben felesleges.

Bárdossy László miniszterelnök és kísérete Németországon keresztül utaznak Rómába. A német kormány illetékes szervei a határon ünnepélyesen köszöntötték a magyar kormány fejét. Rómába Bárdossy vonata szerdán reggel 9 óra 30 perckor fut be. A pályaudvaron a baráti nagyhatalom vezetői ünnepélyesen fogadták Magyarországi miniszterelnököt.

Mint a MTI jelenti, a miniszterelnök két napos látogatásának programja a következőképpen alakul:

Szerdán délelőtt a miniszterelnök koszorúkat helyez el az olasz királyok sírjaira és a névtelen katonai sírjára. Délben kihallgatáson jelenik meg az olasz király és császárnál. Utána az uralkodó ebéden látja vendégül a miniszterelnököt és kíséretét. Délután kerül sor a politikai megbeszé-

lésekre. Este Mussolini a Palazo Venezia-ban estebéden látja vendégségül kíséretével együtt. Az ebéd során pohárköszöntők hangzanak el. Csütörtökön délelőtt magánkihallgatáson jelenik meg a pápánál, majd a bíboros államtitkárnál tesz látogatást. Délben a Máltai Lovagrend nagymestere, este pedig a kvirináli magyar követ ad ebédet a miniszterelnök kíséretére, aki kíséretével együtt az éjszaka folyamán visszaindul Budapestre.

NÉMET ÉS ANGOL JELENTÉS A KRÉTAI HARCOK BEFEJEZÉSÉRŐL

Berlinből jelentik: (NTI) A véderőfőparancsnokság hétfői jelentése a következőket közli:

A Krétaért folyó harc véget ért. Az egész szigeten nincs már ellenség. Német csapatok vasárnap megszállták a megvert britek utolsó támaszpontját, Szfakia kikötőjét. Hegyi csapatok a Szfakiától északra levő hegyvidéken megtörték az utolsó brit ellenállást és újabb 3000 foglyot ejtettek. A német légiőerő hatásosan támogatta ezeket az utolsó tisztogatási műveleteket. A Kréta és Alexandria közötti tengervízen német harci repülőgépek egy hajókötélből, három telitalálatlal megsemmisítettek egy brit rombolót.

Londonból jelentik: (Reuter) A hadügyminisztérium közleményt adott ki, amelyben bejelenti, hogy a brit csapatok kivonultak Kréta szigetéről. A közlemény szerint tizenkét nap csata után, amely a háború leghevesebb csatája volt, úgy döntöttek, hogy visszavonják a brit erőket Kréta szigetéről, miután nyilvánvalóvá vált, hogy a tengeri és szárazföldi erők a szigeten és partvidéken nem tudják a végteleenségig folytatni hadműveleteiket, miután az afrikai támaszpontokról nem kaphattak további támogatást a légi erők részéről. A brit csapatok közül mintegy 15.000 ember már Egyiptomba érkezett; de el kell ismerni, hogy az elszemvedett veszteségek igen súlyosak voltak.

Ugy tudják, hogy a Krétáról visszavont 15.000 katonát, akikről a hadügyminisztérium jelentése megemlékezett, a brit birodalmi erők kötelékébe tartozik s nincsenek közöttük görög katonák. Még nem tudják pontosan, hogy a visszavont katonák között milyen a dominimumok katonáinak arányszáma. Azt sem lehet még közölni, hogy mennyi brit katonát volt összesen a szigeten s hogy a katonák eltávolítása befejeződött-e már.

Londoni körökben feltételezik, hogy Freyberg tábornok is elhagyta Krétát a visszavont csapatokkal.

NYITVA AZ UT A CYPRUS—ALEXANDRIA—HAIFA HÁROMSZÖG FELÉ

Rómából jelentik: A krétai csata — mint a Stefani Iroda jelenti — 12 napi küzdelem után a tengelyhatalmak teljes győzelmével ért véget. Bár a brit hírverés s maga Churchill annak idején nagy hangon kijelentette, hogy a szigetet az utolsó emberig védeni fogják, ugylátszik nem várta meg a végső pillanatot újabb „dünkircheni hajóraszállítás” megismétlésére.

A brit vereség annál jelentősebb, mert Kréta-szigetét az angoloknak — akik pedig azt állítják, hogy kezükben tartják a tengerek uralmát — még sem sikerült megvédeniük.

Immár nyitottá vált legfontosabb oldaláról a híres Cyprus—Alexandria—Haifa háromszög s a tengely tengeri

és légi erők birtokukban tartanak egy olyan támaszpontot, amelynek a Földközi-tengeri hadműveletek végkifejldése szempontjából rendkívül nagy a jelentősége.

Churchill mindenesetre nehezen tudja majd megmagyarázni, hogy az angoloknak, akiknek pedig bőven volt idejük a sziget megerősítésére, miért kellett 12 napi harc után hanyathomlok elmenekülniök a birodalom egyik legjobb támaszpontjáról.

MEGERŐSÍTETTEK AZ ANGOLOK CYPRUS VÉDELMI BERENDEZÉSEIT

Londonból jelentik: (Reuter) A ciprusi hatóságok a krétai eseményekre való tekintettel az utolsó simításokat is elvégezték a sziget védelmi berendezésén.

Rómából jelentik: (Stefani) A krétai kudarc után az angolok felmentették Longmore repülőtábornagyot.

Göring birodalmi tábornagy napi-parancsa a krétai harcosokhoz

Berlinből jelentik: (NTI) Göring, a Német Birodalom marsallja és a légi-erők főparancsnoka napi-parancsot adott ki. A napi-parancs szövege a következő:

Kréta harcosaink! Bajtársaink! Fiata! fegyvernemünk történelmének egy nagy, dicsőséges cselekedete befejeződött. Kréta szigetén győzalmi lobogó leng. Ti, ejtőernyős vadászaink, légiőerő csapatait, ti repülőink, együttesen kipróbált, minden rangfokozathoz tartozó vezetőiteknek parancsnoksága alatt páratlan tetteket hajtottak végre. Végtelen büszkeséggel, boldogsággal jelentem a Führernek parancsa végrehajtását. Ti az egész világ előtt igazoltátok a Führer szavát, hogy nincsenek bevetetlen szigetek. Bajtársai! Az egész német népet hála tölti el legújabb győzelmeitek miatt. Németország büszkeséggel tekint azokra a hősekre, akik a Krétaért folyó harcban életüket és vérüket áldozták fel. Előre a krétai áldozatok szellemében! Éljen a Führer!

Összefoglaló jelentés az eddigi angol veszteségekről

Berlinből jelentik: (NTI) Német harci gépek hétfőn az angol partok előtt egy tízezer tonnás erősen megrakott kereskedelmi hajót megsemmisítettek. A Faroer szigetektől nyugatra súlyos kárt tettek egy ötezer tonnás hajóban. Egyenként repülő angol gépek hétfőn délután berepültek Schlesvig-Holstein fölé. Az elhárítás nyugat felé való visszavonulásra kényszerítette az angol gépeket. A ledobott bombák nem okoztak kárt.

Az olasz légi-erők Tobruk kikötőjében öt kisebb angol gőzöst súlyosítottak el.

Berlinből jelentik: (NTI) Angol gépek a keddre virradó éjjel berepültek Nyugat- és Észak-Németország fölé. Néhány repülőgépről robbanó és gyújtóbombákat dobtak le lakónegyedekre, többi között Berlinre is. Fontos célpontokat nem értek bombák.

Newyorkból jelentik: (NTI) Angol forrásból származó amerikai jelentések szerint Anglia eddigi háborús vesztesége 101.562. Ebből a hadsereg 74.164, a tengeri erő 15.896, a légiőerő 10.996 embert veszített. Az adatok nem tartalmazzák a krétai veszteségeket és a Hood elsüllyedésével bekövetkezett veszteségeket.

A KRÉTAI KUDARC MEGRAZKÓDTATTA AZ ANGOL KÖZVELEMÉNYT

Zürichből jelentik: (B. T.) A Neue Zürcher Zeitung beszámoló arról a hatásról, amelyet a krétai győzelem Németországban keltett. Megállapítja a lap, hogy Németország fontos kiindulási ponthoz jutott, amelyre szüksége volt. Eppen ezért nem várható, hogy a győzelem után szünet áll be a harcokban. Biztosra vehető, hogy a tengely

Berlinből jelentik: (NTI) A német csapatoknak Heraklionba való bevonulásukkor megállapíthatták, hogy a német gépeknek a kikötő ellen intézett támadása során több brit hajó megsemmisült. Szanaszét hevertek a szétzúzott hajók. A német ejtőernyősök, akik két ízben vonultak be a városba, hősi harcot vívtak. Mintegy 2500 brit és 7000 görög katonával állottak szemben.

Berlinből jelentik: (NTI) Egy német egészségügyi különítmény jelentése szerint Heraklion kikötőjének vidékén 12 német ejtőernyős borzalmasan öszszevagdalt holttestét találták. Különböző helyeken megtalálták az egyik német tiszt holttestének részeit. Három altiszt holttestét keresztrefeszítve találták.

Heraklionban letartóztattak 10 aszszonyt, akik szadista kegyetlenséggel gyilkoltak meg német ejtőernyősöket.

kischer Beobachter jelentése szerint a krétai katasztrófa sokkal mélyebb benyomást keltett Angliában, mint az eddigi német sikerek. A hadügyminisztériumnak az a lakonikus jelentése, hogy 15.000 angol katonát került fogásába, megrázkódtatta az angol közvéleményt. A krétai angol veszteségek állítólag nagyobbak voltak, mint Dünkirchennél.

„A GÖRÖGORSZÁGI VISSZAVONULÁS NEM IS HASONLÍTHATÓ A KRÉTAI POKOLHOZ”

Rómából jelentik: (MTI) A Popolo di Roma ismerteti azokat a nyilatkozatokat, amelyeket az amerikai lapok közölnek és amelyeket a Krétából menekülő angol tisztek és katonák tettek a lapok tudósítói előtt. Az egyik tiszt a következőket mondotta:

— Boldogok vagyunk, hogy elmene-külthetünk. Sok társunk halt meg, vagy került sebesülten az ellenség fogásába. A görögországi visszavonulás borzalmai hasonlítani sem lehet a krétai pokolhoz. A németek mindig friss csapatokat vetettek harcba, nekünk pedig állandóan harcolni kellett. Enni és aludni sem volt időnk. Sok katonának a cipője annyira lekopott a rossz terepen, hogy vérző lábbal, meztelül vánszorgott.

Egy másik tiszt kijelentette, hogy a németek technikája tökéletes volt. A támadások bevezetése előtt repülőgépekről készített fényképekkel fétetlen biztonsággal jelölték meg az angolok valamennyi tüzérségi állását. A támadás kezdetén pokoli tűz alá vették az angol ütegeket. A németek mindenfajta repülőgéppel támadtak és teljes mértékben uralkodtak a légitér felett. A városokban való tartózkodás lehetetlenné vált. Egyik katonát elbeszélése szerint a német repülő először bombával araszították el a megtámadott területet, azután leereszkedtek az ejtőernyősök, akiket repülőgépekről ledobott ágyukkal láttak el. Az angol csapatokat megszakítás nélkül tűz alatt tartották.

Fegyverszüneti egyezmény Irak és Anglia között

Bagdadból jelentik: (NTI) Az iraki fővárosban — miután onnan eltávozott Rasid Ali el Kajlani miniszterelnök — biztonsági bizottság létesült. Az új bizottság fegyverszüneti egyezményt kötött az angolokkal.

Az egyezmény értelmében vasárnap reggel 8 órakor Irak területén a harcok megszűntek.

Amszterdamból jelentik: (NTI) Abdul Illah, volt iraki kormányzó — mint a londoni rádió jelenti — megérkezett Bagdadba.

Mint a Havas-OFI hírszolgálati iroda Bagdadból jelenti, a vasárnap Bagdadba visszatért Abdul Illah kíséretében Dzsemil Maftai, Ali Jaondat és Nuri Pasa Szaid volt. Az új kormányt haladéktalanul megalakítják.

IRAK ÉSZAKI RÉSZÉBEN TOVÁBB FOLYNAK A HARCOK

Vichyből jelentik: (NTI) Mint Beirutban tartózkodó iraki illetékes körök közli, elhatározták Bagdad átadását, hogy a fővárosban elkerüljék a harcokat és a pusztítást, mert Bagdad síkságon fekszik és természetes erődítések híján nehezen védhető. Bagdad területén azonban nem jelenti az ellenségeskedések véget, mert az ország északi részében folytatják a harcot. —

Más beiruti jelentés szerint Transzjordániában husz nap óta heves harcok folynak a Fauzi Kaukij parancsnoksága alatt álló iraki erők és a Bagdad körüli harcokhoz erősítésképpen öszszevont brit csapatok között.

ANGOL RÉMURALOM BAGDADBAN

Beirutból jelentik: Az angolok, amint elfoglalták Bagdadot, nyomban letartóztattak 700 politikust és többet agyonlőttek. Bagdadból érkező menekültek beszámolójának az angolok rémuralmáról. Letartóztatták több angol-ellenes politikus feleségét és gyermekét is. A britek bevonulása után még öszszetűzésre került sor.

Vitéz Somogyvári Gyula művei:

Virágzik a mandula köive	6— P
Ne sárgulj, fűzfai!	8:50 P
Es máhaly harcolt	8— P
„Égis élünk	7— P
„ fűzve,	5— P

Kaphatók könyvosztályunkban.

Minden eddigit felülmuló katonai akció várható a brenneri találkozó nyomán

Madridból jelentik: (Stefani) Mussolini és Hitler találkozása áll a spanyol közvélemény és a sajtó figyelmének központjában. Lapvélemény szerint a találkozó igen fontos események bevezetését jelenti.

Berlinből jelenti az Esti Újság: Berlini diplomáciai körök érdeklődésének előterében a Hitler-Mussolini találkozó áll. A találkozót az összes eddigi hasonló megbeszélésnél fontosabbnak tartják és megállapítják, hogy ilyen hosszú eszmecsere még nem került sor a két vezér között. Azok a problémák és katonai tervek, amelyek megbeszélésre kerültek, felőleltek minden kérdést. A találkozóval kapcsolatban a következő három tényre mutatnak rá:

1. Berlinben a pünkösdi előtti napokban tisztában voltak azzal, hogy a tengelyhatalmak olyan új akcióhoz kezdenek, amely minden eddigit felülmúl.
2. A tengelyhatalmak katonai vezetői akkor szoktak résztvenni Hitler és Mussolini találkozásánál, ha azon nagyjelentőségű problémákról van szó.
3. Kréta elfoglalása után Német- és Olaszország sokkal nagyobb cselekvési szabadsággal rendelkezik, mint eddig. Magától értetődő, hogy ezt az előnyt ki akarják használni.

Hitler és Mussolini találkozásával kapcsolatban a lapok találgatásra vannak utalva. Egyik kombináció szerint Olaszországnak a német-francia együtt-

működés tekintetbe vételével kell megfogalmazni igényeit Franciaországgal szemben. Céloznak a lapok arra is, hogy a krétai sikerek befejeztével következzen a nyári offenzíva.

BÁRDOSSY RÓMAI UTJÁNAK VISSZHANGJA

Rómából jelentik: (MTI) Mértékadó római körökben Bárdossy László miniszterelnök látogatásával kapcsolatban kiemelik az állandó olasz-magyar együttműködésnek, mint az európai újjáépítés fontos tényezőjének jelentőségét. Ezt az együttműködést a fontos időszerű kérdésekkel kapcsolatban is a legnagyobb bizalom és kölcsönös megértés hatja át.

Milánóból jelentik: (MTI) Az olasz lapok feltűnő címek alatt számolnak be Bárdossy László magyar miniszterelnök és külügyminiszter látogatásáról. A Corriere della Sera közli a miniszterelnök fényképét és utazása előtt tett nyilatkozatát. A Popolo d'Italia ismerteti a magyar miniszterelnök életrajzát és diplomáciai munkásságát és kiemeli, hogy a miniszterelnök méltónak bizonyult elhunyt nagy elődjéhez. Megemlíti a lap, hogy a magyar közvélemény nagy lelkesedéssel fogadta a római látogatás híreit. A megbeszélések arra hivatottak, hogy még jobban megerősítsék a magyar-olasz baráti köteleket.

Cyprus szigetéről Egyiptomba szállítják az angolokat

(Newyorkból jelenti NTI.) Az Associated Press jelenti Cyprus szigetről, hogy az ott élő angolokat elszállítják Egyiptomba.

A hadműveleti övezetből jelenti a Stefani. A legutóbbi napokban Malta feletti végzett felderítő repülőgépek tanúsága szerint a sziget bombázása továbbra is eredménnyel folyik. Az elmúlt éjjel olasz gépek egymást követő hullámokban heves bombatámadást intéztek Haifair repülőtere ellen. Néhány ellenséges gépet el próbáltak rejteni. A bombázásokkor valóságos eső zúdult le ezekre a célpontokra. A bombák elpusztították, vagy megrongálták a gépeket. A repülőter közvetlen közelében két tűz ütött ki. Jóllehet a bombázó gé-

pek akadályozta a légvédelem, valamennyi gép visszatért támaszpontjára.

Kairóból jelentik: Az egyiptomi szárazföldi haderő főparancsnokát az angol hatóságok letartóztatták. Azzal vádolják, hogy a vezérkari főnök szökését elősegítette.

Az iraki miniszterelnök fia, aki Kairóban tartózkodott eltűnt. Barátai legutóbb figyelmeztették, hogy angol részről készül ellene valami. Még nem tudták megállapítani, hogy sikerült-e elszöknie, vagy pedig merénylőnek esett áldozatul.

(Kairóból jelenti a Reuter.) A francia kormány rendelete következtében Egyiptom és Szíria között megszakadt a távbeszélő és távíró forgalom.

Nagyfontosságú értekezlet Washingtonban

Londonból jelentik: A Daily Mirror, az Egyesült Államok londoni nagyköveteinek Winantnak hazatérésével kapcsolatban azt írja, hogy a nagykövet a brit birodalom sürgős segélykérését tolmácsolja. Politikai körök úgy tudják, hogy a Rooseveltt és Winant közötti megbeszélésektől függ az amerikai beavatkozás végleges eldöntése.

Washingtonból jelentik: Rooseveltt elnöklésével ma kezdődik meg az a nagyfontosságú értekezlet, amely, hírszerint elsősorban a Winant által továbbított üzenetekre vonatkozik. Washingtonban tegnap este vált ismeretessé, hogy az elnök azonnali hatállyal elrendelte az amerikai iparnak hadi-alapokra való helyezését. Mától kezdve az amerikai nehézipart elsősorban a honvédelem céljaira használják fel. A hadügyminiszterium elkészítette azt a törvényjavaslatot, amely a magántulajdon állami célra való lefoglalásáról szól.

Washingtonból jelentik: (NTI) A hadügyminiszterium olyan törvény meghozatalát követelte az alsóházban, amely felhatalmazná Roosevelttet, hogy a nemzeti szükségállapot tartama alatt lefoglalhasson minden olyan tulajdont, amely nemzetvédelem szempontjából szükséges lehet.

Amszterdamból jelentik: (NTI) Grönland szigetén amerikai csapatok szálltak partra. Allitóltag repülőtereket fognak létesíteni.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje Magyar Lapokat.

Hóman Bálint a Székelyföldön

(Gyergyószentmiklósról jelenti a MTI.) Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter székelyföldi körútja során május 31-én Csíkszeredára érkezett, ahol megtekintette a város tanintézményeit. Délben küldöttség hívta meg az egyháztanács által rendezett ünnepségre. A miniszter egyébként résztvett a csíksomlyói ünnepségen is. A miniszter a vármegye, város és a felekezettek, valamint az iskolák vezetőivel tájékozódó megbeszélést tartott. Délben Székelykeresztúron az unitárius tanítóképzőt tekintette meg. Hétfőn látogatást tett a csíki és gyergyói falvakban. A miniszter hangsúlyozta, hogy a magyar kormány milyen szeretettel és megbecsüléssel, segítőni akarással viseltetik a keleti országrészek iránt, me-

lyeknek verejtékesen dolgozó népe nem tagadja meg magyarságát. A miniszter Gyergyószentmiklósról Sepsiszentgyörgyre utazott.

Törökországban csak orvosi rendeletre adnak fehér kenyeret

Berlinből jelenti a NTI. A Délkelet-európai Hírszolgálat jelenti Istanbulból: Törökország nagy városai-ban ezentúl csak orvosi bizonyítvány ellenében szabad fehér kenyeret kiszolgáltatni. Istanbulban naponta 200 zsák búzaliszt áll a fogyasztás rendelkezésére.

Napi fogápolásához legjobb szer az ODOL FOGPÉP

ODOL

Pünkösdi napsugár

Megnyílt a váradi strand. Ezek tolongtak a Püspök- és Félix-fürdőben

A hosszú, kemény télre, amelyet az esős tavasz igyekezett minél jobban meghosszabbítani, piros pünkösdi napja szinte hagyományos erőfénnyel köszöntött be. Pünkösdi vasárnapján ugyan még kissé borongós idő kedveltenítette a kirándulásra igyekezőket, de hétfőn reggel tiszta, meleg júniusi napsugárban fürdött Nagyvárad és Biharország, s már kora reggel lekíváncsozott a kabát rólunk, mintha ez a hirtelenjött nyári meleg minden téli hidegért igyekezne kárpótolni.

Hétfőn, kora reggel meg is indult a kirándulók áradata: s villamosokon, kocsikon, autóbuszokon és gyalogszerrel igyekezett mindenki a szabadba: a város környékén levő kirándulólhelyekre.

A Püspök- és Félix-fürdőkhöz vezető útvonalon délutánra úgy megszapordott a kirándulók száma, hogy a gépkocsik is csak lassan haladhattak.

Vasárnap nyílt meg a váradi strandfürdő is, de csak hétfőn délután, a jó meleg napsütésben kezdődött meg a strandélet. A váradi strand teljesen átszervezte várja az idei szezon. Még sok javítani való is van ott. Új heverők, padok, pihenők kerülnek a strandra, amelynek útját tisztára szitált puha homok fedti, s az eddigi kavicsokat, amik anynyi lábsérülést is okoztak, teljesen száműzték a strandról.

Gyönyörű új virággruppok fogadják a közönséget a strandon. A fürdőépülettel szemben Nagymagyarország térképe van, — annak minden egyes megyéje másféle virágból lesz s az országterkép közepébe szökőkút van beépítve, amely egyszerre locsolhatja az egész óriási virággruppot.

Kiépítették a Körös felé eső részt is és az üdülni, pihenni vágyó közönség minden kényelmet megtalál az idén a strandon

Őrségváltás a magyar életben

Az „Uj Világ” című keresztény közgazdasági hetilap vezércikként közöl a magyar gazdasági és politikai élet legégetőbb kérdéseiről: a zsidóság gazdasági uralmának és a stróhmanság rákfenéjének kiirtásáról. A cikket közérdeke miatt teljes egészében ismertettük:

Szász Lajos pénzügyi államtitkár a pénzügyminiszter állandó helyettese Kecskeméten elhangzott nagy beszédében újból bejelentette a zsidókérdésnek és e probléma fattyúhajtásának a stróhmansziszternek gyors és radikális megoldását. Ha Magyarországot újból fel akarjuk építeni, mondotta — akkor ezeket a kérdéseket véglegesen fel kell számolni és a honvédséget a legnagyobb áldozatok árán is továbbfejleszteni. A gazdasági hatalmat keresztény kezébe kell adni és ennek első mozzanata a kulcsposziciók elfoglalása.

Kulcsposziciókban a gazdasági életnek a legfontosabb őrhelyein nem ülhetnek idegenek — állapította meg Bárdossy miniszterelnök is bemutatkozó beszédében. Amikor az őrségváltást a folyószámlavezetőknel és cégvezetőknel kiméletlenül végrehajtjuk, akkor a termelés, vagy a hitélet egy-egy egész szektorát legfelső fokon irányító szerv élni sem maradhatnak a régi rendszer exponált hívei. Ezt nemcsak az egyedül elbánás elve diktálja, hanem a közérdek is. Háború folyik körülöttünk. Élet-halál harc, mégpedig nemcsak a harctereken hanem a gazdasági fronton is. Tisztultabb és önzetlenebb gazdasági berendezkedésért, mellyel mereven szembenáll a régi világ erőrendszere. Ily kiélezett viszonyok között veszély fenyegeti nemzeti esélyeinket, ha a kulcsposziciókat azok exponensei töltik be, akik ellen felvonultunk. A külföldről idetértendő bizonyára nagy álmélkodással értesül, egészen különlegesen értelmezett lovagiaságunkról, melyet a mai gazdasági háboruban gyakorolunk azáltal, hogy talán csak egy-két tuat család vagy egyén kedvéért meglássítjuk az átalakulási folyamatot, melyet már az egész nemzet helyesnek ismert fel.

A kormányfő és most Szász Lajos államtitkár határozott kijelentése nem hagy kétséget, hogy ezt a mulasztásunkat rövidesen jóvá tesszük. De az őrségváltással egyidőben le kell számolnunk a régi liberális szellemmel is és gazdasági életünk alapjává a pénz helyébe végre a munkát kell avatnunk. A kulcsposziciókat csak olyan férfiakkal szabad betölteni, akik a munka elsőbbségét vallják. Ezért kellett általános felháborodást az aladárok és edömerek konjunkturás szereplése, mert ezek a reprezentáláson kívül legfeljebb még a névalírás „munkáját” vállalták a munka új társadalmában és ezt is csak igen busás honoráriumok el-

lenében. Igen szomorú tény — mondotta Szász Lajos államtitkár, — hogy tiszteletreméltó nevek viselői névleges állásokat vállalnak, amelyekkel csak a zsidóság érdekeit szolgálják az ország közérdekeinek szolgálata helyett.

A zsidókérdés és a stróhmansziszter likvidálása azonban még mindig csak előkészítése annak a nemzetépítésnek, mely a honvédség korszerű felszerelésével minden eshetőségre biztosítja az ország integritá-

sát és függetlenségét. Mert csak akkor kezdődik a valódi áldozatos munka, a szociális megbékélés és kiegyenlítés megvalósítása, a liberális mult sok-sok igazságtalanságának felszámolása és a szolidaritáson alapuló nemzeti egység megalapozása. Vagyis befelé a szociális és gazdasági reformpolitika, kifelé pedig oly hadsereg, amely a háború váltakozó esélyei közepette is megvédi az új szociális és keresztény Magyarországot minden külső támadástól.

A BAROSS SZÖVETSÉG HIREI

Megalakult a Baross Szövetség gazdaságpolitikai véleményező bizottsága

Budapestről jelentik: A Baross Szövetség gazdaságpolitikai bizottsága a múlt héten tartotta alakuló, megnyitói ülést. Az egyhangú lelkedéssel elnökké választott vitéz Antalfy Sándor földművelésügyi minisztériumi tanácsos megnyitói beszédében rámutatott az összhang megteremtésének szükségességére a szövetkezetek és a magánkereskedelem között.

Az alakulóülésen megalakították a gazdaságpolitikai véleményező bizottság tisztikarát. Vitéz Antalfy Sándor elnök és Gergely István al-

elnök mellett társelnökké választották vitéz dr. Keserü Istvánt, dr. Cholnoky Mózes, dr. Viczián Istvánt, dr. Kocsand Gyulát, dr. Szakáll Lajos, Agyagfalvy Károlyt, dr. Urbányi Jenőt, dr. Siposs Sándort, Bende Istvánt, dr. Máthé Jenőt, Gáspár Gyulát és másokat. Ügyvezető igazgató dr. Szilvay Gyula. Főtitkár Szabályás János takarékpénztári tisztviselő, titkár dr. Bánky János, a Kereskedelmi Hivatal tisztviselője, gazdasági vezető Jászay Lajos, gazdasági ellenőrök Benkő János és Győrbiró Sándor.

már faji szempontokat vegyen figyelembe. A második javaslat hasonló szellemben a stróhmanság lehetőségének kiküszöbölését kéri a kormányzattól. Mindkét javaslatot egyhangú lelkesedéssel fogadta el a közgyűlés.

Cegléden zsidó kereskedő és pék nem kap lisztet

A Baross Szövetség ceglédi szervezete népes összejövetelt tartott.

A megjelent tagok kegyelettel áldoztak a hősi halált halt Baross-tagok emlékének. K. Nagy Lajos bejelentette, hogy sikerült a ceglédi szervezetnek elérni, hogy

Cegléden zsidó kereskedő és pék ne kapjon lisztet. Végül közölte, hogy a Baross Szövetség a legszigorúbban lép fel azok ellen, akik a zsidó kereskedők által összegyűjtött cukorjegyet beváltják

és ezzel elősegítik, hogy a zsidó kereskedőtől vásárló keresztény vevők továbbra is zsidó kereskedő utján juszanak cukoradagjaikhoz.

Csak keresztény magyar cég bélyegzője szerepeljen a vásárlási könyvben!

A Baross Szövetség szakosztályai egységesen megmozdultak és közösen elhatározandó intézkedéseket kívánnak tenni a nemrég kibocsátott vásárlási könyvecskéikkel kapcsolatban. Minden szakosztálynak és minden Baross-tagnak érdeke, hogy ebben az akcióban a legmesszebbmenő odaadással részt vegyen.

A Baross Női Tábor hirdetéssel, plakáttal körlevéllel és a propaganda minden alkalmas eszközével hívja fel a magyar asszonyok figyelmét arra, hogy

a vásárlási könyvecskéikbe csak keresztény magyar cég bélyegzőjét engedje benyomtatni.

A szakosztályi elnököknek május 29-én tartott közös értekezlete elhatározta, hogy a jövő hét folyamán minden szakosztály külön ülésben foglalkozzék a kérdéssel.

A megyéspüspököt választotta diszelnökké a győri Baross Szövetség

A Baross Szövetség szervezete most tartotta rendes évi közgyűlését a városháza dísztermében.

A közgyűlésen egyhangú lelkesedéssel ismét dr. Héjj Jánost választotta meg elnökké, majd az ő javaslatára a közgyűlés a régi tisztikart és választmányt újból, egyhangulag megválasztotta.

A közgyűlés ezután három altorjai Apor Vilmos megyéspüspököt diszelnökké, dr. Nagelreiter Alajos kanonokot pedig tb. elnökké választotta meg.

Két elnökségi javaslatot ismertett ezután dr. Leitner István ügyész. Az egyik a harmadik zsidótörvény mielőbbi megalkotását kéri a kormánytól és a törvényhozástól annak hangsúlyozásával, hogy ez a törvény

Gyanus tüzek Amerikában

Jersey Cityből jelentik: (NTI) Egy nyolcemeletes gabonaraktárban, a Hudson partján szombaton óriási tűz ütött ki és az erős szél következtében gyorsan elterjedt. Több mint száz méter magas tűzoszlopok löveltek az ég felé. Egy szomszédos raktár, több móló és két rakodódereglye tüzet fogott. Leégett egy nyolcemeletes tele magtár, azonkívül husz megrakott teherkocsi s négy rakodó dreeglye és elpusztult négyszáz szarvasmarha, mert a tűz átcsapott a városi vágóhidra. Az amerikai hírszolgálati iroda jelentése hangsúlyozza, hogy a tűz éppen olyan időben keletkezett, amikor valamennyi hadiipari berendezést, pályaudvart, kikötőt és a raktárakban felhalmozott készleteket örökkel védelmeztetik szandékos rongások ellen. Elégett sokezer tonna buza, amelynek állítólag nagy részét Angliának szánták.

A Stefani Iroda newyorki jelentése szerint a Jersey Cityben még mindig dúló óriási tűzvész többmillió dolláros kárt okozott. Sok épület és kikötői berendezés elhamvadt, vagy erősen megrongálódott. A nagy raktárakban heverő és jórészt Angliának szánt áru-

cikkek elpusztultak; ezek értéke meghaladja a 25 millió dollárt. Ugy tudják azonban, hogy a kár értéke emelkedni fog. Az áruk nagyrésze gummi, gabona, kőolaj, olajok és fűszerfélék. A hatóságok nem hiszik, hogy gondatlanság idézte elő a tűzvészt.

TÜZ EGY ÚJ AMERIKAI REPULÓGÉPGYÁRBAN

Newyorkból jelentik: (NTI) A brit-columbiai Vancouverből érkező hírek szerint egy újonnan épült repülőgépgyár igazgatósági épülete leégett. A gyárnak rövidesen meg kellett volna kezdenie az angol légi haderő számára a vízirepülőgépek gyártását. A szerzőgépek egy része szintén a langok martalékává vált. A tűz okát még nem derítették ki.

Úrája pontos lesz, ha ékszert, órát Gyengénél vesz
Aranyat magas napi áron vesznek Rákóczi-ut 19.

Szabadság
Pensió
Budapest,
V. Aulich-utca 8. I. em.
Szabadság-térnél.
Telefon: 11-41-61.

A most megjelent nyugdíjrendelet pontos szövegének ismertetése

— Első közlemény —

Pünkösdi számunkban főbb vonásaiban már ismertettük a most megjelent miniszteri rendeletet, amely rendezi a visszatért részek vasúti nyugdíjasainak ügyét. A nyugdíjmezőállapítást a rendelet intézkedéseinek megfelelően egyénileg kell kérni. A kérvényeket az illetékes állomásközpontok útján kell majd beterjeszteni erre a célra szétosztott űrlapokon. Az űrlapokat megfelelő időben fogják szétküldeni az egyes állomásközpontok útján.

A kérvényeket június 15-től fogadják el és július 31-én telik le beadás határideje. Mivel a rendelet a visszatért részek nyugdíjas társadalmának nagyrészt érdekli, máától kezdve folytatatosan közöljük, hogy mindenki a rendelkezéseknek megfelelően járhatson el.

A nyugdíjrendelet pontos szövege:

A m. kir. miniszteriumnak a Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi országrészen volt magyar, illetőleg volt román közszolgálati alkalmazottak és nyugdíjasok, valamint a m. kir. honvédség és a m. kir. csendőrség volt tagjai, ugyiszintén mindezek özvegyei és árvái ellátásának szabályozása tárgyában az 1940. XXVI. t. c. 3. §-ában foglalt felhatalmazás alapján kiadott 1.200—1941. M. E. számú rendelete I. fejezetének 6. §. (1) bekezdése értelmében a m. kir. pénzügyminiszterrel egyetértve a következőket rendeltem:

1. §. A rendelet hatálya alá tartozó személyek és az ellátásra való igény feltételei.

(1) Az olyan volt magyar, illetőleg az olyan volt román államvasúti alkalmazott (nyugdíjas, nyugbérés), valamint az alkalmazott (nyugdíjas, nyugbérés), után visszamaradt olyan özvegy és árva, aki állandóan a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészekben lakott, a jelen rendeletben szabályozott ellátásban részesül abban az esetben,

a) ha magyar állampolgár,
b) ha az ellátás megállapítását szabályszerűen kérte és
c) ha reá nézve az ellátásra való jogosultságnak a hatályos jogszabályokban meghatározott általános feltételei megvannak, illetőleg ha nem forog fenn olyan ok, amely a hatályos jogszabályok szerint az ellátás megállapítását kizárja, vagy a már folyósított ellátás időlegesen vagy véglegesen megszüntetését vonja maga után.

(2) Az (1) bekezdésben említett személy a jelen rendelet hatálya alá tartozik abban az esetben is, ha az 1940. évi augusztus hó 30. napján román államvasúti kötelekben nem állott, vagy ha az 1940. évi augusztus hó 30. napján a román államvasutaktól, illetőleg a román államtól ellátásban részesült.

(3) Az (1) bekezdésben említett államvasúti alkalmazottak és nyugdíjasok közül az, a keleti és erdélyi országrész visszacsatolása után a magyar királyi államvasutak szolgálatában átmenetileg alkalmaztak, csak abban az esetben tartozik a jelen rendelet hatálya alá, ha átmeneti alkalmazása megszűnt.

2. §. Állandó lakóhely.

(1) A jelen rendelet szempontjából állandóan a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészen lakott személyeknek azt kell tekinteni,

a) akinek az 1940. évi augusztus hó 30. napján, vagy ezt közvetlenül megelőző három hónapon belül a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészen

volt állandó lakóhelye, valamint azt is,

b) aki az 1940. évi augusztus hó 30. napját megelőző időben a román hatóság engedélyével a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészen fekvő lakóhelyéről Magyarországnak az 1940. évi augusztus 30. napja előtti területé-

Aláírta a közoktatásügyi miniszter a visszatért részek tanárainak és tanítóinak kinevezését

A magyar illetményrendszer szerint járó fizetéseket január 1-től visszamenőleg folyósítják

A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban most fejeződött be a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészek tanszemélyzetének, tanárainak, tanítóinak besorozása a magyar illetményrendszer szerinti fizetési osztályokba és fizetési fokozatokba. A hónapokat igénylő nagy munkának eredményeképpen Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter sokezer tanári és tanítói kinevezési és államségélyt engedélyező okmányt írt alá, amelyek értelmében a kinevezett tanárok, tanítók közül az arra jogosultak a magyar illetményrendszer szerint járó illetményeiket 1941. január 1-től kapják meg. A kinevezések legnagyobb része június 1-én jelenik meg a hivatalos lapban, amit rövidesen követni fog a Kormányzó Ur öfömlétsége által kinevezettek közlése is.

A szolgálati idők megállapításánál a sokat szenvedett magyar tanítósággal szemben a legmesszebbmenő jóindulattal járt el a vallás- és közokta-

re jött át, vagy más állam területére távozott és a román államvasutától, illetőleg a román államtól részére járó ellátásra való igénye ezeken a területeken tartózkodása alatt sem szűnt meg.

(2) A jelen rendelet hatálya alá eső személy az állandó lakás tényét az előbbi bekezdés a) pontjában említett esetben a beterjesztendő folyamódványra az 1940. évi augusztus hó 30. napján volt lakóhelyére illetékes közszolgálati elöljáróság (polgármester) által vezetett igazolással bizonyítja, a b) pontban említett esetben pedig — a román hatóság által részére kiadott távozási engedélyirat csatolása mellett — a visszacsatolt országrész területén volt utolsó állandó lakóhelyére illetékes közszolgálati elöljáróság (polgármester) által kiállított bizonyítványon igazolja. (Folytatjuk.)

tásügyi miniszter. Ezeknél a gyors besorozásoknál természetesen még nem lehetett figyelembe venni azt az időt, amelyet egyesek állásuktól magyarságuk miatt megfosztva, minden ellátás nélkül eltöltöttek.

Ezeknek a szolgálaton kívül eltöltött éveknél a beszámításról különösen méltánylást érdemlő esetekben a minisztertanács egyenként fog dönteni.

Ilyen beszámítási kérelmeket nem kell senkinek sem beadnia, mert az érdekelteket fel fogják szólítani a szükséges okmányok beterjesztésére. Időben semmi veszteséget nem jelent, mert az esetleg engedélyezett magasabb illetményeket szintén 1941. évi január 1-től kezdődően visszamenőleg folyósítják. Ezzel a magyar közoktatásügyi kormányzat minden, idegen uralomból származó sérelmet a legmesszebbmenő jóindulattal orvosol.

A kinevezések részletezését az alábbiakban közöljük.

A nagyváradai kinevezések

A hivatalos lap legutóbbi száma közli a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletét, amely szerint Tarnóczy Károly, Parczur Károly, Morschl János, Kegyes István, Domka Oktávián Derzsy Zoltán, Ander Antal, Diószeghy László és Kovács László, továbbá Finta Gerő, Nagy Anna özv. Peiserné Nagy Gabriella, dr. Nagyné Tarisznács Mária és Adelsberger Mária nagyváradai tanárokat ideiglenesen az állami gimnáziumi rendes tanárok létszámába rendes tanárokká kinevezte.

Ugyanakkor a közoktatásügyi miniszter Mikusai József, Schiller József, Tempfli Ferenc, Tátray Barnabás, Kály Albert, Hajdu Gergely, Gnédig András, Madas László, Hazk-

Márton, Csiky Gyula, Lehmann Magdolna, Beniczky Prinszinger Valéria, dr. Vargáné Mohl Mária, Ander Gabriella és Tunyoghy Mária nagyváradai tanárokat helyettes tanárokká nevezte ki.

A közoktatásügyi miniszter Buhl Kornélia, özv. dr. Gyengéné Vozáry Ilona, nagyváradai tanítókat a közoktatásügyi internátusi tanszemélyzet létszámába leánygimnáziumi rendes tanítóknak nevezte ki, továbbá Dósa Pál, Gellner Károly, Paál Géza, Kovács Erzsébet, dr. Rossmann Magda és Pandur Mária tanárokat havi segélydíj folyósítása mellett próbaszolgálatra bocsátotta.

Paál Árpádot, Szaday Sándort és Ujvárossy Imrét a nagyváradai m. kir.

állami gépipari középiskolához helyettes tanárként nevezte ki. Korbucz Jánost pedig ugyanitt műhelyi főoktatóvá, Blagoe Gyulát, Papp Jánost műhelyoktatóvá, Roxin Istvánt és Misák Lászlót műhelyi segédoktatóvá nevezte ki.

Szilágyi Rozália, Kallas István, Liny István, Evellei István, Monu Valdemár, Abrahám Ferencné György Ildikó, dr. Roch Jenő, dr. Szilágyi Béla, Futó Aladár, dr. Berde Mária, Havady Nagy Márton, Major László, Meder Ferenc, Kovács Győző, Horváth Lajos tanárokat a nagyváradai m. kir. kereskedelmi iskolához, rendes tanárrá nevezte ki.

Gocz Erzsébet, Patay Mária, Szontagh Márta, Szily Éva tanárnőket és Majtényi Dánielt helyettes tanárrá nevezte ki.

Horváth Ilonát dr. Kovács Sándorné Hatvány Mária tanárnőket és Tempfli Erzsébetet a nagyváradai m. kir. állami Bottó Ferenc háztartási és gazdasági szaktanfolyamhoz helyettes tanárrá nevezte ki.

Mikes Ödönt a nagyváradai iparos tanítóiskolához rendes tanítóvá nevezte ki.

Papp Kornélia, Anderné Varga Szerén, Firezné Beczkay Irma, Neusinger Zelma, dr. Sulyokné Papp Laura, Isztin Mária nagyváradai tanítóképzői tanárokat rendes tanárokká Márton Péter Jenőt helyettes tanárrá, Schmelzer Béla, Mottl R. Pál, Katonay Béláné Czirner Gizella, Kiss Magdolna, leányiskolai művezetőket polgári iskolai rendes művezetőkké, Gábori Erzsébet, Ambrus Julia, Joós Viola, Vargha Éva és dr. Vadászné László Margit nagyváradai tanárokat helyettes tanárokká nevezte ki.

A miniszter ezenkívül az erdélyi részekben többszáz tanítót és tanítóut, illetve helyettes népiskolai tanítókat és tanítóut nevezett ki.

Nagyváradra az alábbi közoktatási tanítókat nevezte ki:

A TÖBBI VISSZATÉRT RÉSZEKRE TÖRTÉNT KINEVEZÉSEK

Ideiglenesen az állami gimnáziumi rendes tanárok létszámába rendes tanárokká kineveztek: Macskássy Attila, Oláh Imre, Reindl Frigyes, Bálint Emília, Pulchárd János, dr. Kemény József, Sireagu Oktávián beszercei; Lazányi Endre, Mulu Sándor, Fejér György, Husz Ödön, Erdői Ede Béla, Purmann Dezső, Deák Gyula dési. Mánya Ferenc, dr. Tarján Kristóf, Baktay Albert, Karácsonyi Zakariás gyergyószentmiklósi, dr. Kántor Lajos, dr. Vescau Teofil, Török Zoltán, György Dénes, Szopos Sándor, Török Sándor, Nagy József, Nagy Jenő, Balog Antal, Vámszer Géza, Szóts Lajos, Coza Aurél és Pálffy Endre kolozsvári állami gimnáziumi; dr. Gajdos József, Závadszky Gusztáv, Papp Gyula máramaroszigeti, dr. Császár Károly, dr. Rajka Géza, Máté Szabó Magda, Limul Kornélia, Kiczkné Luka Ilona, Gyarmathy Piroška, Törökné Kalmár Judit kolozsvári, dr. Ferenczi Sándor, Jurákné Dávid Augustina máramaroszigeti, Fóris Jenő, Verébi Antal nagybányai, Bartha István, Maurer S. Mihály, Tamás Ignác, Moser Olga, Vallner Ede, Papp Viktor, Osszián Gusztáv, Jakovszky Dénes nagykarolyi, Kornya Sándor, Petruca György, Faragó Alfréd, Nagy Sándor nagyszalontai, Nagy Gyula, Jedrzyjowski Lajos, Jágits Pál, Sorobotea Aurel, Szeplekau János.

Belvárosi mozgóban
Kedden-szerdán utoljára
A legszebb magyar film:

Havas napsütés

Tolnay K., Turay I., Makay M., Csontos,
Rajnay, Perényi.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
Keddtől

Ez a villa eladó

legszórakoztatóbb zenés magyar vígjáték
Csikós Rózsi, Turay I., Berki L., Verebes
Ernő, Gőzon, Kabos, Pethes, Bilicsi.

Apolló filmszínházban

A legnagyobb sikerű magyar film!

András

Páger, Csontos és Bordy Bella
ragyogó alakítása.

Campion Sándor naszódí, Babos Béla, dr. Pick György, Csilcsér Ernő, Racz József szamosújvári, dr. Lórintz Lajos, Groza Ferenc, Schneider József, Szopos Kálmán, dr. Láng Ferenc, Platz Emil, Terebessy János, dr. Dancu László szatmárnémeti, Kóhalmi Mihály Szever, Simonkovits Imre, Vörös János, Szász Kálmán, Bende Vilmos szilágysomlyói, Bakó Kálmán csikszeredai, Trausch Róbert székelyudvarhelyi, Tenger János sepsiszentgyörgyi, Schrank Jenő marosvásárhelyi, Péter Mária kézdívasárhelyi, dr. Nagyné Nagy Zsófia csikszeredai, Bogdánffy Erdősi Vilmos kézdívasárhelyi, Herbertné Wühr Hedvig besztercei és Hanesz Mária nagyvárosi állami polgári iskolákhoz beosztott állami gimnáziumi tanárokat ideiglenesen az állami gimnáziumi rendes tanárok létszámába rendes tanárokká kinevezte.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Főris Béla, Wallner Oszkár, Mann Géza és Szilágyi József besztercei, Póka Endre, Elek Imre és Tömöl Gyula dési, Bíró István, Novák Antal és Hegyesi János gyergyószentmiklósi, Balogh László, Skrabatovics Ede, Pintér Lajos, ifj. Xántus János, Kovács Mihály, Ince Andor, Árus Albert és Sumi Béla kolozsvári, Varga Valéria, Schnegetelka, Baumchenné Moldován Melinda, Mihályi Róza, özv. Pappné dr. Lőrinczy Margit, Erdődi Irén, Fejér Ilona, Bence Teréz, Asztalos Vilma, Heimné Ambrus Róza, Adorján Klára és dr. Méreyné dr. Juhász Margit kolozsvári, Hontert Rezső és L. L. Teofil máramarosszigeti, Nagy Margit Klára, Lukácsy Gabriella, Koszorus Sára Katalin, Jávorszky Olga, Gazdag Judit Erzsébet, Megyery Olga, Jelessné Györfy Klára máramarosszigeti, Thurmann Jenő, Papp János, Nagy Endre, Metz József, Kerényi István, dr. Bikácsy László, dr. Selmezi László és Osgyan István nagybányai, Mátyás Antal, Vonház Antal, Jost Ferenc és Winkler József nagyvárosi, dr. Ravasz Dezső és Meixl Péter nagyszalontai, Perjessy Gyula, Séra László, Páll Gyula, Braun Ferenc naszódí, Janesó Gyula, Száva Kristóf, Schrankó István szamosújvári, Antal Péter, Burai Péla, Haller Ferenc, Nagy Lajos szatmárnémeti, Kiesid Jenő, Majoros János, Racz István, Brassai Károly, Szőnyi Tibor szilágysomlyói, Szabó Márta zilahi és Szabó Irén szilágycsehi állami polgári iskolához beosztott állami gimnáziumi, illetve leánygimnáziumi tanárokat ideiglenesen állami gimnáziumi helyettes tanárokká kinevezte.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Perényi Aladárt, Komjáthy Istvánt és Kornya Lajost a besztercei, Nagy László, Márton Gyula és Székely Jenő ideiglenes tanárokat a dési, Ferenc József és Csizsér Lajos ideiglenes tanárokat a gyergyószentmiklósi, Mikcs László középiskolai tanárt a kolozsvári, Kerekes János, Asztalos Éva és Bartók Erzsébet ideiglenes tanárokat a kolozsvári, Főti Ferenc, Sándor Károly, Moldoványi Gabriella, Varhelyi Margit, dr. Radics Jolán, Hollósi Kornélia és Szlávik Hermina középiskolai tanárokat a máramarosszigeti, Bugner György ideiglenes tanárt a

GAZDASÁGI ÉLET

Cukrot lehet igényelni a gyümölcsfőzéshez

Háztartások, termelők és fe dolgozó üzemek szükségletéről gondoskodik

Budapestről jelentik: A kormány az amúgy is nehéz helyzetben lévő háziasszonyok segítségére siet. Holnap megjelenő rendeletével a mai időkben különösen nélkülözhetetlen gyümölcs etetéséhez cukrot juttat az egyes háztartások részére. A kormányrendelet akként intézkedik, hogy az olyan családtagok után, akik 1923 június hó 1-e után születtek, tehát 18 evnél fiatalabbak, a családfő személyenként három kilogramm befőzési cukrot igényelhet. A háztartás feje a befőzési cukor vásárlására az engedélyt legkésőbb 1941 június hó 14-ig írásban, vagy szóbelileg annál a községi előjáróságnál (polgármesternél) igényelheti, amelyiktől a cukorjegyet kapja, vagy kapnia kellene.

Minden olyan ingatlanulajdonos és egy évnél régebb idő óta használatban lévő, akinek földieperből, ribizliből, málnából, cseresznyéből, meggyből, körtéből, birsalmából, kajszin- vagy őszibarackból külön-külön, vagy összesen legalább 3200 négyszögöl termő gyümölcsöse van, befőzési cukrot igényelhet a földieperrel, ribizlivel és málnával beültetett területből azonban minden egyes négyszögöl négy négyszögölnek számít.

Az olyan termelők, akik gyümölcsbefőttek és gyümölcsíz-félék eladásával üzletszerűleg foglalkoznak, 20 kilogrammnál nagyobb mennyiségű befőzési cukor bevásárlására tarthatnak igényt. Ezeknek a termelőknek azonban községi bizonyítvánnyal kell igazolniuk azt, hogy a gyümölcsbefőtt, illetve gyümölcsíz készítéséhez megfelelő felszereléssel rendelkeznek, illetve azt, hogy a gyümölcsbefőttek, illetve gyümölcsíz eladásával a múltban is foglalkoztak.

Azok a termelők, akik gyümölcsbefőttek és gyümölcsíz-félék eladásával üzletszerűleg foglalkoznak, 20 kilogrammnál nagyobb mennyiségű befőzési cukor bevásárlására tarthatnak igényt. Ezeknek a termelőknek azonban községi bizonyítvánnyal kell igazolniuk azt, hogy a gyümölcsbefőtt, illetve gyümölcsíz készítéséhez megfelelő felszereléssel rendelkeznek, illetve azt, hogy a gyümölcsbefőttek, illetve gyümölcsíz eladásával a múltban is foglalkoztak.

A termelők cukorigényüket 1941. évi június hó 14. napjáig írásban,

nagybányai, Jeszenszky József és Hegyi Zoltán ideiglenes tanárokat a nagyvárosi, Bihar Károly, Eszik Mihály Heltay Miklós és Jantyk János okleveles középiskolai tanárokat a nagyszalontai, Domokos Sámuel és Kávási Gyula ideiglenes tanárt a naszódí, Czibalmos László okleveles középiskolai tanárt a szatmárnémeti, Simay Ernő, Pajor Elemér és Szepesti Tibor ideiglenes tanárokat a szilágysomlyói állami gimnáziumban, illetve leánygimnáziumban havi segélydíj folyósítása mellett orvászolgáira bocsátotta.

vagy szóban az illetékes községi előjáróságnál (polgármesternél) terjeszthetik elő.

Zsidók és a budapesti építkezések

Az egyik várospolitikai hetilap közlése szerint az építési engedélyért folyamodók között egyre nagyobb arányban szerepel a zsidóság. 1940 februárjától 1941 februárjáig a háromemeletes bérház építésére engedélyt kérők között 66%, a négyemeletes bérház építésére engedélyt kérők között 72% volt a zsidó. Az ötemeletes bérházat építők között 75, a hat- és hétemeletes bérházat építők között pedig 78% volt a zsidóság aránya. Ezek az adatok igazolják, hogy a zsidóságnak a harmadik

A konzerv- és gyümölcsle-készítő üzemek, amelyek a termelőktől bel-földi termesztésű gyümölcsöt vásárolnak, valamint az 50 méterháznál több befőzési cukor vásárlására jogosító engedélyt igénylő üzemek igényüket 1941. évi június hó 21. napjáig a Magyar Konzervgyárosok Országos Szövetségénél (Budapest, V. ker. Gróf Vigyázó Ferenc-utca 2.), a gyümölcsle-sajtoló és szörp készítő üzemek pedig igényüket az említett időpontig a M. kir. Kertészeti Akadémiánál (Budapest, XI. ker. Nagyboldogasszony-utca 45. nyújthatják be. (MTI.)

zsidótörvény küszöbén sokszorosan jobban megy, mint az államalkotó magyarságnak. Főleg pénztökek csak nála gyűlnek össze, mert különben nem tudna országos arányszámú mintegy tizenkétszer meghaladó mértékben résztvenni a budapesti nagyobb bérházak építésében. A Mérnöki Kamara ezzel kapcsolatban beadványt intézett a polgármesterhez és kéri, hogy a zsidóknak csak 6%-os országos arányszámukhoz képest adjanak ki építési engedélyt.

Hat vagon nyersanyagot gyűjtöttek az első kolozsvári vasnapon

Kolozsvárról jelentik: Nagy eredménnyel zárult az első kolozsvári vasnap. Keledy Tibor polgármester támogatásával résztvettek a gyűjtésben a helyi társadalmi egyesületek, iskolák, leventeintézmények és diák-egyesületek. Az ifjúság gyűjtési kedvének fokozására a Remgyűjtő a legelőbb gyűjtő diáknak egy kerékpárt tűzött ki jutalmul. Az ajándékot már át is adták a nyertes diáknak. Az első erdélyi vasnapon hat vagon nyersanyagot gyűjtöttek össze. Minthogy Erdélyben csak most indult meg a gyűjtés, az eredmény rendkívül kielégítő. A nagyközönség kívánságára a kolozsvári vasnapot megismétlik és a gyűjtést a többi visszacsatolt erdélyi városban is megrendezik.

Rendelet a sertésbőr fejtéséről

Az iparügyi miniszter rendeletet adott ki a sertésbőr lefejtésének újabb szabályozása tárgyában. Eszerint a hentes és a sertésvágó vállalat köteles az általa havonta levágott sertések 75 százalékának bőrét lefejtetni. Nem kell lefejtetni a sertésbőrt, ha azt az állategészségügyrendőri szabályok szerint felhasználni, forgalomba hozni nem szabad, nem kell továbbá lefejtetni a sertés fején és combján lévő bőrt.

Védelmet kérnek az iparos és kereskedő bérlők

Budapestről jelentik: A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara az ipa-

ros- és kereskedőosztály nehéz helyzetének enyhítése végett felterjesztéssel fordult az iparügyi-, valamint a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterhez és kérte, hogy járjon közbe a minisztertanácsnál olyan ir., nyu rendelet kibocsátása érdekében, mely az üzlet- és a műhelyek bérlétének felmondását a lakásbérletek felmondását korlátozó 2320-1940. M. E. sz. rendeletben foglaltakhoz hasonlóan szabályozza.

Kellő érdeklődés hiányában elmaradt a nagyvárosi Hegyközség közgyűlése

Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn délután tíz órára hirdették meg a Hegyközség közgyűlést a városháza nagytermében. A gyűlést pontosan tizenegy órakor nyitotta meg Bartsch Sándor elnök és bejelentette, hogy a határozatképességhez kétszáznegyven tag jelenléte szükséges, ennek körülbelül egyharmada jelent meg, ezért a tegnapi közgyűlés nem volt megtartható.

Bejelentette az elnök, hogy jövő vasárnapra tűzik ki a közgyűlés megtartását, amikor tekintet nélkül a megjelentek számára, megtartják a gyűlést, amelyen a költségvetés és a jövő évi munkaterv felett kell dönteni.

KUBIKUSOK ÉRTEKEZLETE. Nagyvárad. Saját tud. A Nemzeti Munkaközpont kebelébe tömörült Kubikusok Szakcsoportja szerdán, folyó hó 4-én este 7 órakor a Munkás Otthonban értekezletet tart, melyre a vezetőség az összes tagok megjelenését kéri.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD.
SZILAGYI DEZSO-UTCA 5 SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30.
félre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem
adunk vissza

A NAGYVÁRADI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG FELHÍVÁSA. A róm. katolikus egyházközségi képviselőtestületi választók névjegyzékének kiegészítése végett felkérjük az 1940. év szeptember hó óta városunkban meglepedett és itt állandó lakással bíró római katolikus híveket, hogy lehetőleg személyesen vagy írásban feltüntetve a nevet, foglalkozást és pontos lakáscímet, jelentkezzenek az illetékes plébániahivatalban. A nagyvárad-i római katolikus egyházközség elnöke. A plébániahivatalok címe: Székességi plébánia Pázmány Péter-utca 7. szám. Váradolasi plébánia Rákóczi-út 28. szám. Váradújvárosi Szent László plébánia gróf Csáky István-utca 4. szám. Váradvelencei plébánia Szent István-tér. Váradósi plébánia Óssi-telep. A jelentkezés végső határideje június hó 10-ik napja. A névjegyzékbe felvett új egyházközségi tagok a június hó 22-én végbemenő képviselőtestületi választásánál már gyakorolják választói jogukat.

Ötvenéves az Immaculata Intézet óvónőképzője. Nagyvárad. Saját tud. Most ünnepelte a nagyvárad-i Immaculata Intézet óvónőképzője fennállásának ötven éves fordulóját. Erre az alkalomra az intézet bensőséges családi ünnepélyt rendezett pünkösöd második napján. Reggel kilenc óra körül ünnepélyes tábori mise volt az intézet udvarán, amelyet Fiedler István püspök celebrált. A szentmise után az intézet dísztermében ünnepély volt, amelynek számaiban az óvónőképző növendékei léptek fel. Az ünnepélyen megjelentek az intézet volt növendékei, akiknek nevében az egyik fővárosi tanítónő mondott üdvözlő beszédet. Az ünnepély a Himnusszal ért véget.

MEGINDULTAK BUDAPEST—UNGVÁR KÖZÖTT A LEGIJÁRATOK. Ungvárról jelent a MTL: A Magyar Légiforgalmi Rt. a múlt év tavaszán megnyitotta az új vonalát Budapest—Ungvár között. Az idén június 1-én kezdték meg a rendszeres forgalmat. A vasárnap este Ungvárra érkező gép hétfőn reggel indult vissza.

Eljegyzés. Énekes Erzsébet okl. zenetanárnót eljegyezte Bitter Dezső tanítóképzőintézeti tanár Eger. (Mindkét külön értesítés helyett.)

FELHÍVÁS. A Nagyvárad-i Sport Egylet Úszó Szakosztályának vezetősége ezúton hívja fel az úszó-sport iránt érdeklődő és sportszerűen úszni akaró mindkét nembeli ifjúságot és minden már eddig is leigazolt úszót. (Mivel a legigazolásban módosítás történt), hogy legkésőbb f. hó 4-én, este 6 óráig jelentkezzenek Péchy László szakosztálygondnoknál. Kapucinus-utca 20. szám alatt lehetőleg két darab 6×9 cm. méretű tisztá fénypéppel. A vezetőség.

Fényesen sikerült a Falpari Munkások háziestélye. Nagyvárad. Saját tud. Várakozáson felül sikerült a Nemzeti Munkaközpont kebelében működő Falpari Munkások csoportjának pünkösöd első napján tartott táncos egybekötött műsoros háziestélye. A műsor a Himnusz elénkelésével vette kezdetét az Építő munkások Dalköre közreműködésével. A megnyitó beszédet Gergely Sándor alelnök tartotta, mely után Fudalij Manyi, Seres Olga, Luczav Károly és Balázs Antal sikerült magyar palotás tánca következett. Ezután Helmecey Alajos szavalt. A műsor kiemelkedő száma volt a Lacikonyha című egyfelvonásos vígjáték, melynek szereplői Magyar József, Sztiasznyi Emma, Nagy László, Balázi Anna, Luczav Károly, Nyisztor Mária, Sztiasznyi Tibike és Bongó Pál egytől, egyig kitűnően játszottak. A darabot Sipos József és Helmecey Alajos zenével kísérték. A hált Dobos István rendezte. Konferált Hemly F. József.

A 4-es honvédek bajtársi vacsorája június 4-én, szerda este lesz a Kélművészekben.

Magántanulók figyelmébe. A nagyvárad-i áll. polg. fiúiskola igazgatósága közli a magántanulókkal, hogy a különböző magánvizsgálatok f. évi június 5-én délután 3 órakor kezdődnek. A rendes magánvizsgák f. évi június 14-én reggel 8 órakor kezdődnek. Mindkét vizsga írásbeli vizsgával kezdődik.

Új német alkalmi bélyegek. A német posta külön bélyegeket ad ki alkalmazottainak a német jövő érdekében végzett közösségi munkájából vett képekkel. A felárral árusított bélyegek jövedelme a német posta kulturalapjának céljait szolgálja.

Házasság. De Bont Viktorné örömmel tudatja, hogy leánya Matild május 31-én Düsseldorfban házasságot kötött Jung Vilmos okleveles mérnökkel.

Mugla vidékén megismétlődnek a földrengések. Isztanbulból jelentik: (NTI) Mugla vidékén Nyugat-Anatoliában ismét több földrengés volt. Mugla és néhány szomszéd faluban a legtöbb ház olyan súlyosan megsérült, hogy lakhatatlanná vált.

Hölgyek! Tökéletes dauer és hajfestés Ramminger né! Bazár-épület

Beiktatták méltóságába Popoff Mihály görögkeleti érseki helynököt. Munkácsról jelentik: (MTI) Vasárnap iktatták be méltóságába dr. Popoff Mihály görögkeleti érseki helynököt, a magyarországi görögkeleti magyar és rutén egyházrészek számára kinevezett adminisztrátort.

Nagyvárad thj. város Közélelmezési Hivatala felhívja az alant felsorolt kereskedőket, hogy folyó hó 4-én, szerdán az általuk igényelt kész vásárlási könyvek átvételéért jelentkezzenek a Kereskedelmi Csarnokban (I. emelet): Ditrich Emil, Berényi Istvánné, Meinel Gyula, Magyar László, Kokes Antal, Adámszky Ferenc, Mezey János, Bartsch Ernőné, Thalmeier Ferenc.

Földalatti csatornán öt fogoly szökött meg a temesvári fogházból. Temesvárról jelentik: Az egyik temesvári börtönből 5 fogoly szökést kísérelt meg. Két és fél méter hosszú csatornát építettek a föld alatt. Ejjek idején szöktek meg. Eddig három foglyot elfogtak.

A Félix gyógyfürdő

igazgatósága közli, hogy június hó 1-től kezdve a következő fürdővonatok közlekednek a **Félixfürdőbe**:

Nagyváradról indul: 6.00, 8.1., 11.30, 13.40, 17.00, 19.11 órákor
Váradvelencéről ind. 6.08, 8.18, 11.42, 13.48, 17.08, 19.18 ..
Félixfürdőből
visszafelé indul: 7.03, 10.33, 13.03, 14.43, 18.25 20.19 ..

Ezen 6 vonatspáron kívül is, amennyiben a fürdőbe utazó közönséget a déltani menetrendszerű járatok nem tudnak kiszállítani, úgy a MAV 30-40 perc múlva — az első vonat után — külön menetet indít hogy az esetleg visszamaradt közönség ki- és visszautazása biztosítottassék!

Somogyi Klári lábsérülés érte a milánói teniszversenyen. Milánóból jelent a MTL: A magyar hölgy-teniszezők végeredményben 5:0 arányú megsemmisítő vereséget szenvedtek. Somogyi Klári lábsérülés érte.

Felhívás a Törekvés uszókészlet tagjaihoz! Kérjük a szakosztály tagjainak pontos megjelenését szerdán este fél 9 órakor nagyfontosságú ügyek meghesztelése végett. Vezetőség.

Temetés. Gurka Zoltán 17 éves korában meghalt. Temetése szerdán délután 6 órakor lesz a Steinberger kápolnában. (Erdélyi „Concordia.”)

Nagyszabású sportbemutató az újvidéki repülőterén. Újvidékről jelentik: Nagyszabású katonai és sportbemutatót rendeztek az itteni repülőterén. A Péterváradon szolgálatot teljesítő német és horvát tisztek is megjelentek. Mintegy 30.000 főnyi közönség vett részt az ünnepségen. A bemutatón különböző mutatványokat mutattak be. Este táborúttal zárult az ünnepély.

A nagyvárad-i Kereskedelmi Csarnok közleménye. Felkérjük mindazokat a cégeket, amelyek a zsidótörvényben előírt értelmiségi munkakörben alkalmazott személyzetük bejelentését bejelentőlap hiányában még nem esköztölték, a mai nap folyamán személyesen vagy telefonon 13-36, jelentkezzenek a Csarnok titkári hivatalában.

A nagyvárad-i Lövész Egylet megalakulása

Megválasztották a tiszti kart is

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap délelőtt tartotta alakuló közgyűlést a nagyvárad-i Lövész Egylet a város háza nycterében nagy érdeklődés mellett.

A gyűlést Szentmihály Sándor ny. őrnagy, korelnök nyitotta meg, majd vitéz **Asbóth Sándor** százados, az egyesület főtitkára, ismertette felszólalásában az egyesület célkitűzéseit, dr. **Kovács Ernő** az alapszabályokat ismertette és annak elfogadása után kimondták az egyesület megalakulását.

Ezután került sor a vezetőség megválasztására. Elnökké dr. **Gyapay László** helyettespolgármestert, ügyvezetőelnökké **Ajtay G. Gyulát**, al-elnökké **Vitán Zoltánt**, dr. **Erdélyi Bélát**, **Daróczy Lajost**, dr. **Sáhy Lászlót** és **Jávor Béla** szerkesztőt, titkárra **Soós Lajost**, **Hankovics Györgyöt** és **Bödy Imrét** választották meg egyhangulag. Végül a 30 tagú választmány megválasztására került sor.

A KERESKEDŐK KÖTELESEK MEGAKADÁLYOZNI A VÁSÁRLÁSI KÖNYVVEL VALÓ VISSZAÉLÉSEKET

Budapestről jelent a MTL: A vásárlási könyv használata során sűrűn előfordult, hogy ugyanannyi árút szolgáltak ki egy hat-gyermekes családnak részére, mint amennyit egy két tagú háztartás részére. Most illetékes helyről hangsúlyozzák, hogy a kereskedőknek kötelességük gondosan megnézni, hogy a vásárló hány személy számára vásárol. Az említett panaszok alapján nyomatékosan fel kell hívni a kereskedők figyelmét arra, hogy fegyelmezetten tegyenek eleget a rendelkezésnek, amely kötelességüké tette a vásárló szükségletének elbírálását.

SZINHÁZ

Megérkezett Bulla Elma Nagyváradra Barabás Pál „a 2000 pengős férfi” szerzőjének társaságában!

Nagyvárad művészi eseménye ismét gazdagabb lett egy kivételes művészi eseménnyel. **Bulla Elma**, Magyarország legkiválóbb prózai színésznője, a budapesti színházok ünnepelt művésznője a színház vendége, kedden, szerdán és csütörtökön este. **Barabás Pál**, a kiváló író legutolsó és legnagyobb sikerű vígjátékában, a „2000 pengős férfi”-ben lép Nagyvárad színházbajáró közönsége elé. A vendéggjáték másik szenzációja az író **Barabás Pál** személyes megjelenése, aki a keddi főpróbát személyesen vezeti és az utolsó utolsóakat adja a rendezőnek, **Sármassy Miklósnak**. **Barabás Pál** nagyvárad-i lejutetele nagyban emelni fogja az est és egyben a vendéggjáték színvonalát.

A „2000 pengős férfi” nagy eseménye a színház számára, ami előreláthatólag a legnagyobb sikert fogja elérni. A főszerepeket **Bulla Elmán** kívül a társulat legkiválóbb erői játsszák. Kedden, szerdán és csütörtökön este, amikor is **rendes helyarákkal** kerül színpadra ez a szenzációs prózai ujdonság.

Jegyekről tanácsos lesz elővételben gondoskodni!

Heti műsor:

Kedd, szerda és csütörtök este 8 órákor:

Bulla Elma, a budapesti színház ünnepelt művésznőjének háromnapos vendéggjátéka: **2000 pengős férfi**.

Péntek este 8 órákor: **Bukaresti kaland**. Rendes helyarákkal.

— Jegyek a fenti előadásokra már válthatók.

SPORT

Ferencváros-Erdély válogatott 3:1 (0:1)

Hatalmas érdeklődés előzte meg az erdélyi válogatott budapesti bemutatkozását. A mérkőzést Harangozó vezette s mintegy 10 ezer ember nézte végig.

Az első félidőben nagy lendülettel kezd a válogatott. A csatársor pomosan működik s a hátsó sorral sincs baj. A 17. percben Kovács II. labdájával Spielmann kiugrik és megszerzi a vezető gólt. Szép és élvezetes játék alakul ki.

Szünet után a 3. percben Kiszeli

átadását Gyetvai rálövi s a labda Szaniszló II. lábáról pattan a hálóba (1:1). Öngól! A 31. percben Sárosi dr lövése kapufáról pattan ki, de a bíró gólt ítélt, mert szerinte a labda túljutott a gólvonalon (2:1). Hiba tiltakoznak az erdélyiek, nem hajlandó ítéletét megmászítani. Elkeselednek a fiúk és a Fradi még egy gólt ér el. Gyetvai lefut, beível, Sárosi dr kapásból belövi (3:1).

(Holnapi számunkban foglalkozunk a mérkőzés részleteivel.)

NAC—BSZKRT 2:2 (2:1)

Hétfőn délután, mintegy 4000 főnyi közönség jelenlétében játszották le a NAC—BSZKRT barátságos jellegű mérkőzést. A zöld-fehérek játékosak a budapesti út fáradalmait alaposan megéreztek s ez játékuken is meglátszott. Ennek tulajdonítható elsősorban a felsiker.

Vay játékvezető sípjelére így álltak fel kezdéshez a csapatok:

NAC: Várdai, — Domján, Regdom, — Krausz, Juhász, Demény, — Kovács II, Kovács I, Spielmann, Bodola, Mihók. —

BSZKRT: Solymosi, — Horváth, Bíró, — Kovács II, Balogh, Szódi, — Gercsényi, Kovács I, Táncos, Forgács, Szabó III. —

A NAC tehát két új háttérrel állt fel. Az NSE Domjánjával és a temesvári Ripensia volt játékosával, Regdommal. Haláti helyét pedig Mihók foglalta el.

Váltakozó játékkal kezdődik a mérkőzés. Bodola 4 lépésről fölé emel. A 7. percben a vendécsapat ér el gólt. Szabó III. beadását Kovács I. kapja és laposan a sarokba küldi. A kavardásban Várdai nem is látta a lövést s későn vetődik (0:1).

Erősít a NAC, de csak a 22. percben egyenlít. Bodolat fedezi Spielmann, Dudus elszalad a balszélen. Félmagas berugását Kovács I. a kapus mellett a hálóba fejele (1:1).

Gyors támadások után Kopek lövése kapufát talál. A 30. percben megszületik a vezetés. Bodola a 16-osnál magasan a védők felé emelkedve íveli fejjel a kapu elé a labdát, Kopek részen van s bevágja. (2:1).

Szünet után Szurdi áll be Krausz helyett. Nagyon megváltozik a játék képe. Most a vendécsapat szakadatlanul támad. A 10. percben Táncos átjásza Regront s egyedül tör kapura. Várdai sokat tétovizik s nem szalad elibe s a közepesatár kényelmesen löhet a jobb sarokba (2:2). Szánalmas nézni a NAC csapatának játékát, ha azt egyáltalán annak nevezhetjük. Elteüik 5 perc is, amíg egyszer átmege a labda a félpályán. Össze-vissza csapkodnak, fej nélkül adogatnak, lassúak s csak a szerencse menti meg őket a góltól. Végül mégis összeszedik magukat, de az eredmény nem változik.

A NAC játékosait csak az első félidőbeli játék alapján bírálhatjuk, amikor még futotta erejükből. Ekkor Demény és Kovács I volt a legjobb. A sérült Molnár hiánya nagyon megérezet. Domján meg fog felelni, Regdomra nem lehet ráismerni — annyira nincs formában. Hiányzott Haláti lendülete is, Mihók nem szélső

játékos. Szünet után csak Domján csinált néhány szép dolgot és Várdai védecsit tapsolta a közönség.

A BSZKRT-ból Bíró magasan kiemelkedett a mezőnyből is. Kívül még Gercsényi, Kovács I és Balogh tetszett.

Ujabb tehetségek az atlétikai toborzóversenyen

A diákok részére rendezett atlétikai verseny nagyszerűen sikerült. Mintegy 70 induló vett részt a küzdelemben, amelynek során újabb tehetségek tűntek fel.

Részletes eredmények a következők:

100 m. síkfutás: 1. Cséte J. (Gépipar) 12.1 mp. 2. Szedernyész A. (Gépipar) 12.6 mp. 3. Csapó (Gépipar) 12.7 mp. Versenyen kívül Viktor 12.2 mp.

400 m. síkfutás: 1. Medvecz G. (Gépipar) 60 mp. 2. Szedernyész A. (Gépipar) 62 mp. 3. Kucserik E. (Gépipar) Versenyen kívül Koppány R. (NSE) 54.3 mp.

800 m. síkfutás: Danó (DiMÁVAG). Versenyen kívül 2.048 mp.

1500 m. síkfutás: 1. Medvecz G. (Gépipar) 4.48 mp. 2. Gáll J. (Gépipar) 4.50 mp. 3. Tóth B. (Gépipar).

Magasugrás: 1. Waltrick J. (Kereskedelmi) 1.53 mp. 2. Podoni I. (Gépipar) 1.49 mp. 3. Reha Gy. (Gépipar) 1.49 mp. Versenyen kívül Kiss L. (Esta Sun) 1.59 cm.

Törekvés—Debreceni Vasutas SC 2:1 (2:1)

Vasárnap délután mintegy ezer néző előtt került sor a Törekvés—DVSC visszavágó mérkőzés lejátszására a Rhédey-kerti pályán. A Törekvésnek nagyon fájt a multkori debreceni vereség, érthető tehát a nagy akarás, amellyel küzdelembe szállt a debreceni együttes ellen. A Törekvés Zuch—Kovács, Rocska, — Serényi, Csont, Nagy A.—Tóth, Góznér, Kies, Mihók, Nagy L. összeállításban vette fel a küzdelmet. A mérkőzés egyébként két kiegyensúlyozott, egyenlő erőt képviselő csapat küzdelmét hozta, amelyből a hazai csapat megérdemelten került ki győztesként. Törekvés-támadásokkal indult a mérkőzés. Eredmény mindjárt a 8. percben van, Mihók, a NAC-csatár védhetetlenül helyezi a hálóba a labdát. A debreceni csapat is támad, most jó az iram is, az eredmény sem marad el, Szidlik a 20. percben egyenlít. Az utolsó percekben ismét Mihóknak sikerül a góllövés, ezzel 2:1 arányú Törekvés vezetéssel fordulnak a csapatok.

Leadott egy pontot az Újpest

Egyetlen NB I bajnoki mérkőzés került sorra az ünnep alatt s ez is meglepetést hozott. A Tokod 3:3 (2:1) arányban döntetlenü végzett a második helyen álló Újpesttel.

Délvidéki portyák

Ujvidék: WMFC—Ujvidéki AC 5:4 (4:2).

Szabadka: DiMÁVAG—Szabadka válogatott 6:2 (4:1).

Zenta: B. Vasutas—ZAK 6:0 (4:0).

Temerin: BLK—TTK 5:3 (0:1).

Ujverbác: Gamma—Dulcis FC 6:4 (3:2).

Nagyváradai eredmények:

Pünkösdi ünnepén két kerületi és egy ifjúsági bajnoki mérkőzést bonyolítottak le. Eredmények:

Egyetértés—Vasas 5:2 (2:1).

Elektromos—MÁV 3:1 (1:1).

Vasas ifj.—Egyetértés ifj. 10:1.

Távolugrás: 1. Cséte J. (Gépipar) 532 cm. 2. Kovács E. (Kereskedelmi) 527 cm. 3. Waltrick (Kereskedelmi) 517 cm. Versenyen kívül: 1. Kis László (Esta Sun) 599 cm. 2. Bartos (Esta Sun) 591 cm.

Gerelydobás: 1. Gáll J. (Gépipar) 34 méter. 2. Reha Gy. (Gépipar) 31.20 cm. Versenyen kívül: 1. Domján 44.80 cm. 2. Janze 43.90 cm.

Súlydobás: 1. Reha Gy. (Gépipar) 9.47 cm. 2. Gáll J. (Gépipar) 3.90 cm. 3. Codrea J. (Kereskedelmi) 7.89 cm. Versenyen kívül: 1. Kis László (Esta Sun) 9.72 cm. 2. Lerchner L. (Esta Sun) 9.08 cm.

Diszkosz: 1. Gáll J. (Gépipar) 24.20 cm. 2. Reha Gy. (Gépipar) 24 cm. 3. Csóka J. (Kereskedelmi). Versenyen kívül: 1. Jenza K. 32.60 cm. 2. Kiss L. 31.75. Domján 31.59.

Kalapácsdobás: Versenyen kívül: 1. Lerchner Lőránd 33.90 cm. 2. Bertóti L. 26 m.

(Holnapi számunkban a versenyre még visszatérünk.)

A második félidő is heves küzdelmet hoz, a vendécsapat az egyenlítésért, a Törekvés a győzelemért harcol. A Törekvésnek sikerül, tartja az eredményt és ezzel sikerült elégtételt vennie multkori debreceni vereségéért. Kiemelni talán Mihókot és Góznert lehet, de a többi is nagyszerűen küzdött és az egész csapat érdeme a győzelem.

Erdélyi portya eredmények

Gyergyószentmiklós: NB. vegyes—Gy SE 5:1 (4:0).

Marosvásárhely: MSE—Ceglédi MÁV 10:4 (4:2). Elektromos—PMTE 3:0 (1:0).

Zakar András
Tihamér püspök élete
ahogyan kortársai látták
Ara fűzve 4, kötve 5 Pengő.

Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadása.

Kapható könyvosztályunknál.

Frenczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár

Képkerekezés

Falburkoló üvegcsempék gyári lerakata

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

APRÓHIRDETÉSEK

Különféle

3000—4000 pengőt befektetnék, esetleg betársulnék komoly vállalkozásba. Címet „árja” jellegre a kiadóba. 588

Német, angol, francia nyelveket biztos eredménnyel tanítok. Cím a kiadóban. 597

Kultúra Középiskolai Magánintézmény gyors, lelkiismeretes, eredményes. Budapest, Mester u. 4. IV—3. (Valaszbélyeg). 398

Rövid keresztthuros zongorát, csak jó gyártmányt béreveszünk EMKE szálloda. 593

Adás-vétel

Használt férfiruhát prima anyagból cílcson csak Molnárnál vehet. Bémer tér 1. udvarban. Ruhákért magas arat fizetek. 505

Aranyat briliánst, ezüstöt magas aron veszek. órat, ékszerit javítok. — Gyenge István ékszerész, Rákóczi u. 19. 596

Új konyhabutorok eladók. Kapucinus utca 20. Feketénél. 596

Férfiiföltő, fekete, használt, de jó karban levő, eladó. Lukács György u. 56. szám. 589

Keresünk megvételre jó karban levő cséplőlevátort. Ajánlatokat Nagycsáki uradalom intézősége, Nagycsáki, u. p. Nagyléta címre kérjük. 595

Konyhabutor modern, keveset használt és két összekötő belföldi perzsa szőnyeg, kelim abrosz eladók. Alapi u. 1. ajtó 5, délelőtt 10—3-ig. 594

180 pengő havi jövedelmű ház eladó. Pál utca 10. 574

Aranyat, ezüstöt, ékszerit magas aron veszek. Haslinger ékszerész, Rákóczi ut 8. 545

Oszlopos furógép 8 sebességgel állítható asztallal, hegesztő apparát komplett, csiszolóállvány és apró szármok eladók. Óssi telep, Mester u. 24. Kapalay. 592

Eladók régi ebédlőbutor, cimbalom, csikos spór. Petőfi u. 10. 590

UJSAG makulatura kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Állást nyee

Ügyes, önálló varrólányt francia munkára keresek. Nagy Jenő, Szent János u. 33. 591

Laparításra rikkancok fix fizetéssel felvétetnek. Jelentkezni a kiadóhivatalban. 587

Kiadótulajdonos:

szent László-nyomda RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.